

Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 27. 1. 2020, sp. zn. 6 To 31/2020, ECLI:CZ:KSUL:2020:6.TO.31.2020.1

Číslo: 20/2022

Právní věta:

Při rozhodování o podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody je třeba podle § 88 odst. 1 tr. zákoníku zohlednit především stav dosavadní nápravy odsouzeného, aktuální poznatky k jeho osobě a prostředí, v němž by se ocitl po podmíněném propuštění na svobodu. Splnění těchto předpokladů může spočívat i v tom, že odsouzený se ve výkonu trestu odnětí svobody úspěšně podrobil vhodnému programu zacházení, včetně např. léčby závislosti na návykových látkách, která byla důvodem spáchání trestné činnosti, a že po propuštění na svobodu má zajištěnu další terapeutickou a sociální pomoc.

K tomu, aby odsouzený po podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody vedl řádný život a aby byla prognóza v tomto směru reálná i u odsouzeného, který již byl v minulosti ve výkonu trestu odnětí svobody a případně byl z něj podmíněně propuštěn, je vhodné využít i některá z opatření podle § 89 odst. 1 věty druhé, odst. 2 věty první tr. zákoníku, např. vyslovení dohledu nad odsouzeným, uložení přiměřených omezení a přiměřených povinností, včetně povinnosti nahradit škodu nebo nemajetkovou újmu způsobenou trestným činem nebo vydat bezdůvodné obohacení získané trestným činem.

Možnost podmíněného propuštění nelze vyloučit jen s poukazem na dřívější odsouzení nebo na to, že odsouzený byl již v minulosti podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody, byť i to jsou důležitá kritéria k posouzení prognózy, zda odsouzený povede v budoucnu řádný život.

Soud: Krajský soud v Ústí nad Labem

Datum rozhodnutí: 27.01.2020

Spisová značka: 6 To 31/2020

Číslo rozhodnutí: 20

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody

Předpisy: § 88 odst. 1 tr. zákoníku

§ 89 odst. 1 tr. zákoníku

§ 89 odst. 2 tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Dotčená rozhodnutí:

Nález Ústavního soudu ze dne 14. 9. 2021, sp. zn. [III. ÚS 1873/21](#)

Nález Ústavního soudu ze dne 3. 1. 2017, sp. zn. [I. ÚS 2201/16, N 4/84 SbNU 69](#)

Nález Ústavního soudu ze dne 13. 7. 2021, sp. zn. [IV. ÚS 575/21](#)

Nález Ústavního soudu ze dne 28. 11. 2018, sp. zn. [II. ÚS 482/18, N 195/91 SbNU 411](#)

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Ústí nad Labem podle § 149 odst. 1 písm. a) tr. ř. zrušil napadené usnesení okresního soudu a sám znovu rozhodl tak, že podle § 88 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku se odsouzený D. J. podmíněně propouští z výkonu trestu odnětí svobody v trvání 24 měsíců a 30 měsíců uloženého mu rozsudkem Okresního soudu v Děčíně ze dne 20. 11. 2018, č. j. 5 T 31/2017-244, a rozsudkem Zemského soudu v Drážďanech, Spolková republika Německo, ze dne 20. 10. 2017, sp. zn. 4 KLS 310 Js 60416/16, který byl na území České republiky uznán rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 28. 5. 2018, č. j. 51 T 2/2018-154, ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 19. 7. 2018, sp. zn. 14 To 93/2018. Podle § 89 odst. 1 tr. zákoníku byla odsouzenému stanovena zkušební doba v trvání 3 roků a zároveň byl nad odsouzeným vysloven dohled. Podle § 89 odst. 2 části věty první za středníkem tr. zákoníku byla odsouzenému uložena povinnost, aby ve zkušební době podmíněného propuštění podle svých sil nahradil škodu, kterou způsobil trestnými činy. Podle § 89 odst. 2 části věty první před středníkem tr. zákoníku a § 48 odst. 4 písm. b), h) tr. zákoníku byla odsouzenému uložena povinnost, aby se podrobil resocializačnímu programu v Komunitním domě Sv. D. v S. p. R. akreditovanému Ministerstvem spravedlnosti České republiky a k tomuto nastoupil dne 28. 1. 2020 a aby se zdržel požívání omamných a psychotropních látek a na výzvu terapeuta nebo probačního úředníka se podrobil testování na jejich užití.

I.

Rozhodnutí soudu prvního stupně

1. Napadeným usnesením Okresní soud v Mostě podle § 88 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku zamítl žádost odsouzeného D. J. o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, který mu byl uložen jednak rozsudkem Okresního soudu v Děčíně ze dne 20. 11. 2018, č. j. 5 T 31/2017-244, a jednak rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 28. 5. 2018, č. j. 51 T 2/2018-154. V odůvodnění tohoto rozhodnutí soud prvního stupně uvedl, že i přes kladné hodnocení chování odsouzeného ve výkonu trestu odnětí svobody má za to, že s ohledem na jeho dosavadní způsob života, protože byl opakovaně odsouzen k trestům, včetně nepodmíněných trestů odnětí svobody, není osobou, ohledně které by bylo možné uzavřít, že výkon trestu na něj zapůsobil natolik, aby se již vyvaroval páčání trestné činnosti a vedl v budoucnu řádný život. Odsouzený je totiž ve výkonu trestu odnětí svobody již počtvrté a uložené a vykonané nepodmíněné tresty odnětí svobody zcela zjevně neměly žádné výchovné účinky na jeho chování a způsob života. Zároveň okresní soud zdůraznil, že odsouzený již v minulosti byl jednou podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody, ale ve zkušební době se osvědčil a poté se znovu dopouštěl trestné činnosti.

II.

Stížnost odsouzeného

2. Proti tomuto usnesení okresního soudu podal odsouzený bezprostředně po jeho vyhlášení stížnost, kterou později podrobně písemně odůvodnil. Tím, že mu byla vyčítána jeho minulost a počet

předchozích odsouzení, podle něj soud prvního stupně porušil právo na spravedlivý proces a zákaz dvojího přičítání. Odsouzený poukázal na obsah hodnocení, které na něj vypracovala vězeňská služba. Zdůraznil, že ve všech hodnotících obdobích plnil stanovený program zacházení, dobrovolně se přihlásil do léčebného programu ve vězeňském specializovaném oddělení pro výkon trestu odsouzených s poruchou osobnosti a chování způsobenou užíváním návykových látek a úspěšně absolvoval léčebný program po 15 měsících jako nadprůměrný klient. Je zařazen do první dostupné skupiny vnitřní diferenciací a 5krát byl kázeňsky odměněn; naopak nebyl kázeňsky trestán. Je si vědom své minulosti a svého problému s drogovou závislostí, která byla hlavní příčinou páchaní jeho trestné činnosti. Proto se poprvé ve svém životě dobrovolně, na základě změny myšlení, chování a životního stylu, rozhodl vyhledat profesionální pomoc terapeutů a sociálních pracovníků. V léčebném programu svou chutí a rozhodností změnil náhled na drogy a marnost s nimi spojenou. Odsouzený je vyučen jako kuchař, tuto práci také fakticky vykonával, má pracovní návyky a je pracovně motivován a schopen práce. I přes úspěšné dokončení vězeňského léčebného programu je si stále vědom skrytých rizik a nástrah, hlavně po výkonu trestu. Proto má i na tuto dobu zajištěnou následnou péči a byl přijat do komunitního domu v S. p. R. Resocializační program v této komunitě je profesionální a spojen se vši terapeutickou a sociální pomocí, přičemž minimální doba pobytu je 6 měsíců. Odsouzený má zajištěno bydlení a práce pro něj bude zajištěna do jednoho měsíce po nástupu do komunity. Nástup je plánován neprodleně po výkonu trestu odnětí svobody, kdy si jej před vchodem do věznice vyzvedne sociální pracovník. Odsouzený podle svého tvrzení řeší eliminaci nástrah rád a i s vědomím, že cesta k úspěchu bude trnitá, ale je přesvědčen, že není nedosažitelná. V průběhu výkonu trestu odnětí svobody ze sebe vydává poprvé maximum a smysluplně využívá čas na přípravu úspěšného návratu do společnosti. Je na vrcholu své motivace a následná péče v doléčovacím a resocializačním komunitním domě je tou nejlepší volbou mimo jeho bydliště, kde s pomocí terapeutů začne pracovat na návratu do plnohodnotného života. Odsouzený má proto za to, že okresní soud rozhodl zaujatě a nepřihlédl ke stupni jeho nápravy, eliminaci rizikových faktorů, k jeho aktivitě a k přípravě ve formě následné péče. Dluhy má ve výši asi 83 000 Kč, která ovšem nevyklučuje jejich splácení. Cíl v profesionální následné péči si určil zcela dobrovolně. Odsouzený si tedy podle svého úsudku vytvořil ve věznici podmínky pro návrat do plnohodnotného života s následnou péčí a léčebný protidrogový program mu byl velmi nápomocný při přehodnocení jeho života. Má sílu, chuť a motivaci pokračovat ve své nápravě. Vzhledem k tomu odsouzený navrhl přehodnocení rozhodnutí okresního soudu v jeho prospěch.

III.

Rozhodnutí o stížnosti

3. Při rozhodování o podané stížnosti přezkoumal Krajský soud v Ústí nad Labem správnost výroku napadeného usnesení i řízení mu předcházející a dospěl k následujícím závěrům.

4. V řízení předcházejícím vydání napadeného usnesení byla dodržena všechna ustanovení trestního řádu zajišťující právo odsouzeného na obhajobu. Veřejné zasedání bylo konáno v jeho přítomnosti, byl v jeho průběhu vyslechnut, a byla mu tak dána možnost vyjádřit se k předmětu řízení, které také využil. Zde odsouzený mimo jiné uvedl, že trestnou činnost v minulosti páchal kvůli drogám. Nyní se poprvé v životě přihlásil na „drop in“, cítí se lépe, začal přemýšlet jinak a rozhodl se také jít do komunity. Rozhodl se, že se musí něco změnit, a zajistil si doléčovací centrum. V případě podmíněného propuštění by nastoupil do Komunitního domu Sv. D., kam byl přijat a kde má též zajištěno ubytování. Při veřejném zasedání přítomná vedoucí služby odborného sociálního poradenství Oblastní charity Č. K. jakožto subjektu provozujícího zařízení Komunitní dům Sv. D. v S. p. R. doplnila, že odsouzený je hodnocen jako nadprůměrný klient, spolupráce s ním probíhá již od roku 2018, tato neklesá, ale naopak je na vrcholu; k tomu připojila svou přímluvu za odsouzeného.

5. Přezkoumávané usnesení lze pokládat za nesprávné dílem po formální stránce, zejména však věcně. Pochybení formálního charakteru se okresní soud při svém rozhodování dopustil tím, že podle

výroku napadeného usnesení zamítl žádost odsouzeného o podmíněně propuštění z výkonu trestu odnětí svobody s konstatováním, že jeden ze společně vykonávaných trestů mu byl uložen rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 28. 5. 2018, č. j. 51 T 2/2018-154. Z obsahu spisového materiálu je však zřejmé, že tímto rozsudkem byl pouze na území České republiky uznán rozsudek cizozemského soudu, konkrétně Zemského soudu v Drážďanech, Spolková republika Německo, jímž byl odsouzený ve skutečnosti uznán vinným a kterým mu byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 30 měsíců. Pochybení okresního soudu však spočívá především v tom, že své rozhodnutí opřel výlučně o dosavadní způsob života odsouzeného a jeho negativní trestní minulost (která je evidentní a nesporná), avšak naprosto ignoroval významné novum v podobě změny vnitřního postoje odsouzeného, absolvování specializovaného terapeutického programu v rámci výkonu trestu odnětí svobody a zajištěné pokračování terapeutického programu i po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody a tyto skutečnosti nijak nehodnotil.

6. Z předloženého spisového materiálu bylo na základě hodnocení, které měl k dispozici již okresní soud, zjištěno, že odsouzený se nejprve nacházel ve vazbě, odkud byl převeden do výkonu trestu odnětí svobody (v tomto smyslu tudíž byla naprosto bezpředmětná zmínka státní zástupkyně v její závěrečné řeči ve veřejném zasedání o tom, že odsouzenému přitěžuje jeho dodání do výkonu trestu odnětí svobody, neboť ve skutečnosti byl policejním orgánem dodán do vazby, což byl postup zcela standardní, nemluvě již o tom, že podle § 88 odst. 3 tr. zákoníku má soud přihlídnout při rozhodování o podmíněném propuštění k tomu, zda odsouzený včas nastoupil do výkonu trestu, pouze v případě osob odsouzených za zločin, což ovšem není případ odsouzeného v projednávané věci). Plnění stanoveného programu zacházení odsouzeným bylo hodnoceno celkem ve 4 hodnotících obdobích, ve všech se závěrem, že program plní. I v současné době podle věznice plní stanovený program zacházení svůj cíl. Odsouzený má zároveň stanoven cíl programu speciálního zacházení spočívající v úspěšném absolvování terapeutického programu specializovaného oddílu a dosažení uvědomělého odmítání návykových látek. Odsouzený úspěšně absolvoval terapeutický program specializovaného oddílu a dodržováním abstinence v užívání návykových látek se snaží o změnu svého života na život bez drog. Zároveň si ve věznici vytváří pracovní návyky aktivním zapojováním se do prací pro věznici a do extramurálních aktivit, úspěšně absolvoval kurs „Finanční gramotnost“ a udržuje si sociální zázemí. Projevuje zájem i o standardní pracovní zařazení, jemuž však dosud bránilo umístění na specializovaném oddílu pro výkon trestu odsouzených s poruchou osobnosti a chování způsobenou užíváním návykových látek. Odsouzený je zařazen do první prostupné skupiny vnitřní diferenciaci, byl již 5krát kázeňsky odměněn, kázeňsky nebyl trestán a je bezproblémovým vězněm v kolektivu odsouzených, který nevyhledává konflikty. Jeho opakovaná testování na přítomnost návykových látek v těle přinesla negativní výsledky. Odsouzený neměl ani žádné nedostatky v dodržování vězeňského režimu a řádně plnil své povinnosti ve výkonu trestu. Bylo u něj zjištěno vysoké riziko statických kriminogenních faktorů, nicméně byl úspěšný při snižování dynamických kriminogenních faktorů a došlo u něj ke snížení všech podstatných z těchto faktorů. Odsouzený absolvoval v průběhu března 2019 ve věznici program osobnostního růstu „Začarovaný kruh a jak z něho ven“ pořádaný Oblastní charitou Č. K., formálně deklaruje přijetí odpovědnosti za spáchanou trestnou činnost, dosáhl potřebného stupně nápravy a plnil své povinnosti, tudíž podle věznice prokázal své polepšení.

7. V opisu z evidence Rejstříku trestů má odsouzený aktuálně 12 záznamů o odsouzení tuzemskými soudy, což nakonec vyústilo v celkem dva souhrnné a jeden další nepodmíněný trest odnětí svobody, přičemž jedno z odsouzení k nepodmíněnému trestu odnětí svobody bylo již ze zákona zahlazeno. Vedle toho byla na území České republiky též uznána dvě cizozemská rozhodnutí (Obvodového soudu v Bayreuthu a Zemského soudu v Drážďanech, Spolková republika Německo), taktéž odsuzující k nepodmíněným trestům odnětí svobody. Trest uložený odsouzenému Zemským soudem v Drážďanech a souhrnný trest uložený mu Okresním soudem v Děčíně nyní vykonává. Ze zvláštní části opisu z evidence Rejstříku trestů lze přihlížet (s poukazem na ustanovení § 11 odst. 2 tr. zákoníku) ke třem

odsouzením ve Spolkové republice Německo, a to k odsouzením Obvodovými soudy v Drážďanech, v Döbelnu a v Rosenheimu (další dva záznamy jsou duplicitní, neboť se týkají odsouzení uznaných výslovně tuzemskými soudy, a v jednom případě trestného činu neoprávněného vstupu nebo pobytu podle německé právní úpravy není bez dalšího zřejmé, zda je splněna zákonná podmínka oboustranné trestnosti podle § 11 odst. 2 tr. zákoníku).

8. Podle § 88 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku může soud podmíněně propustit odsouzeného na svobodu, jestliže odsouzený po právní moci rozsudku, zejména ve výkonu trestu svým chováním a plněním svých povinností prokázal polepšení a může se od něho očekávat, že v budoucnu povede řádný život, nebo soud přijme záruku za dovršení nápravy odsouzeného a odsouzený vykonal alespoň polovinu uloženého nebo podle rozhodnutí prezidenta České republiky zmírněného trestu odnětí svobody. Podle § 89 odst. 1 tr. zákoníku při podmíněném propuštění stanoví soud zkušební dobu u odsouzených za přečin až na 3 roky a u odsouzených za zločin na 1 rok až 7 let; zkušební doba počíná podmíněným propuštěním odsouzeného na svobodu. Soud může zároveň vyslovit nad pachatelem dohled. Podle § 89 odst. 2 tr. zákoníku může soud podmíněně propuštěnému uložit přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 tr. zákoníku a směřující k tomu, aby vedl řádný život; může mu též uložit, aby podle svých sil nahradil škodu nebo odčinil nemajetkovou újmu, kterou trestným činem způsobil, nebo aby vydal bezdůvodné obohacení získané trestným činem.

9. Krajský soud, na rozdíl od okresního soudu, dospěl k závěru, že podmínky uvedené ve shora citovaných zákonných ustanoveních lze v případě odsouzeného považovat přece jen za již splněné. Předně byly splněny všechny formální podmínky pro použití institutu podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Stěžovatel byl odsouzen za trestné činy, které ve smyslu § 14 odst. 2 tr. zákoníku odpovídají kategorii přečinů. Zároveň vykonal již více než polovinu uloženého trestu odnětí svobody. Jeho chování v průběhu současného pobytu ve věznici je možno hodnotit v podstatě jako příkladné, a to i s ohledem na fakt, že bez jakéhokoli zakolísání plní cíl programu zacházení, na vlastní žádost se nechal zařadit na specializovaný oddíl do terapeutického programu týkajícího se zneužívání návykových látek, který úspěšně absolvoval, dodržuje předpisy, chová se slušně a je pracovníčně zařazen v rámci extramurálních aktivit či vnitřních potřeb věznice. V průběhu současného výkonu trestu nikdy nebyl kázeňsky trestán, naopak bylo mu uděleno 5 pochval. Odsouzený se sám aktivně snaží řešit své předchozí problémy se zneužíváním drog, oslovil se žádostí o spolupráci zapsaný spolek DRUG-OUT Klub, který s ním navázal spolupráci v rámci programu adiktologických služeb ve vězení. Tento program má za cíl spolupracovat s vězněnými osobami užívajícími v problematické míře návykové látky, přičemž náplní práce adiktologa je zmapování situace klienta, jeho navázání do služby a seznámení s možnostmi léčby, motivace ke změně životního stylu a snižování rizika recidivy závislosti u motivovaných klientů spolu s tvorbou plánu. S odsouzeným bylo realizováno 8 individuálních sezení poradensko-terapeutického charakteru, přičemž vyústěním této spolupráce bylo rozhodnutí odsouzeného podstoupit ve výkonu trestu odnětí svobody terapeutický program na specializovaném oddělení. V průběhu spolupráce byl odsouzený spolehlivý, aktivní, spolupráce s ním byla hodnocena jako smysluplná. Adiktoložka a terapeutka u něj usuzovala na uvěřitelnou motivaci k učinění zásadních změn v jeho vlastním životě. Pro případ potřeby mu byla nabídnuta i spolupráce do budoucna, tedy využití služeb adiktologické ambulance v Ústí nad Labem. Podle dvou osvědčení vystavených Oblastní charitou Č. K. odsouzený absolvoval program osobnostního růstu „Začarovaný kruh a jak z něho ven“ a úspěšně si také vyjednal přijetí do Komunitního domu Sv. D. provozovaného Oblastní charitou Č. K. za dodržení podmínek spočívajících v udržení abstinence od návykových látek a udržení písemného kontaktu se vzájemným poskytováním si všech informací o případných změnách (např. o podání žádosti o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody apod.) s četností kontaktu minimálně jednou měsíčně. Dne 10. 10. 2019 pak Oblastní charita Č. K. písemně potvrdila, že odsouzený má zájem po případném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody absolvovat pobytový resocializační program v

Komunitním domě Sv. D. v S. p. R., do kterého by nastoupil okamžitě po propuštění. Součástí bezpečného bydlení je absolvování resocializačního programu, který bude odsouzeného motivovat, podporovat a kontrolovat jeho abstinenci. Součástí programu je i povinnost klienta začít legálně pracovat (maximálně do jednoho měsíce na základě legální smlouvy, reálně klient nastupuje během 14 dnů), začít splácet případné dluhy a nepáchat trestnou činnost. Resocializační program je akreditován Ministerstvem spravedlnosti pod číslem MSP-8/2018-OVTP-PPD8-OVTP-PPD s platností od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2020. Odsouzený aktivně řeší svou budoucnost a spolupracuje na programu písemnou formou, formou individuálních konzultací a účastí na skupinové aktivitě zvané „osobnostní růst“. Vše je zaměřeno na změnu chování, prevenci recidivy trestné činnosti a zejména udržení abstinence. Odsouzený měl v minulosti problémy se závislostí na heroinu a pervitinu, terapeuticky se pracuje na udržení abstinence a přípravy na život po výkonu trestu. Současná terapeutická a adiktologická péče zahájená ve výkonu trestu odnětí svobody bude kontinuálně pokračovat po případném propuštění na svobodu. Na své postavení má odsouzený reálný náhled a uvědomuje si nutnost podpory v počátcích svého fungování na svobodě včetně zvýšeného rizika návratu do svého trvalého bydliště. Závěrem tedy Oblastní charita Č. K. navrhla okresnímu soudu, aby vyhověl žádosti odsouzeného o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody a současně mu uložil přiměřené povinnosti a omezení podrobit se zmíněnému resocializačnímu programu, zdržet se užívání psychotropních a omamných látek a na výzvu terapeuta se podrobit testování na jejich užití.

10. Krajský soud je v daném případě zajedno s hodnocením věznice, podle něhož byl odsouzený úspěšný při snižování dynamických kriminogenních faktorů a došlo u něj ke snížení všech podstatných faktorů, v souvislosti s čímž dosáhl potřebného stupně nápravy a prokázal své polepšení. Odsouzený se v rámci výkonu trestu odnětí svobody tentokrát již do značné míry sám přičinil o to, aby mohl po propuštění žít životem nespojeným s drogovou závislostí a s pácháním trestné činnosti. Krajský soud zde proto pozitivně hodnotí jak v podstatě příkladné chování odsouzeného ve výkonu trestu odnětí svobody, tak i jeho snahu vytvořit si základní předpoklady pro vedení řádného života na svobodě, k němuž je podle všech ukazatelů skutečně odhodlán.

11. Okresní soud nepostupoval správně, pokud své negativní stanovisko k žádosti o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody opřel jen o fakt, že odsouzený dosud nežil řádným způsobem života, byl opakovaně odsuzován, a to i k nepodmíněným trestům odnětí svobody, a v minulosti byl již jednou podmíněně propuštěn (bezmála před 10 lety). Okresní soud zde řádně a přesvědčivě neodůvodnil svůj závěr, neboť zákonnou podmínku prognózy vedení řádného života na svobodě posuzoval pouze (a nikoli jen též) na základě minulého chování stěžovatele a opíral se pouze o informace z doby jeho odsouzení, avšak nijak se vedle toho nevypořádal s faktem, že během současného výkonu trestu odnětí svobody je u odsouzeného pozorována (v jeho životě dosud nevidaná) nadprůměrná snaha a vlastní aktivita v řešení jeho situace a že jeho chování v podobě vyhledávání a udržování spolupráce s nevládními neziskovými organizacemi nelze podle všeho hodnotit jako účelové. Dobrá prognóza dalšího chování odsouzeného se vztahuje k budoucnosti, tedy k době po případném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, a na její nedostatek nelze usuzovat výlučně na základě minulého chování odsouzeného, byť i to má samozřejmě svou významnou roli při úvahách soudu. Trestní minulost odsouzeného, který žádá o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, jistě musí být brána v úvahu při posuzování splnění zákonných podmínek pro podmíněné propuštění a musí být posouzena jako důležité hledisko, avšak hodnocení splnění podmínky prognózy vedení řádného života v budoucnu zásadně nemůže být založeno jen na ní, nýbrž je nutné při něm zohlednit i další, zejména aktuální, poznatky k osobnosti odsouzeného, stav jeho nápravy i prostředí, v němž by se ocitl po případném podmíněném propuštění na svobodu. Vždy je též nezbytné rozlišovat mezi pouhou vnější adaptací odsouzeného na podmínky výkonu trestu odnětí svobody a jeho skutečnou vnitřní proměnou, která je zde významná. Je-li rozhodováno o žádosti odsouzeného, který má četnější trestní minulost, tak jako stěžovatel, a to i např. včetně dřívějšího (z dlouhodobého hlediska neefektivního a chování odsouzeného napříště nezlepšujícího) podmíněného

propuštění na svobodu, je jistě nutné zvláště pečlivě a obezřetně zkoumat i zmíněné další aktuální skutečnosti vztahující se k jeho osobnosti, nápravě a poměrům, včetně míry překonání subjektivních příčin spáchané trestné činnosti, vyznívají-li tyto pro odsouzeného příznivě. Nelze ovšem paušálně vyloučit podmíněné propuštění odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody pouze proto, že již v minulosti byl jednou či dokonce vícekrát podmíněně propuštěn, pokud zákonodárce nestanovil, že v takovém případě již podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody není možné. V podrobnostech je možno odkázat např. na nález Ústavního soudu ze dne 3. 1. 2017, sp. zn. [I. ÚS 2201/16](#), i řadu dalších rozhodnutí Ústavního soudu zabývajících se touto problematikou.

12. Jinak řečeno, z hlediska hodnocení osoby odsouzeného a jeho chování na svobodě po případném podmíněném propuštění soud prvního stupně v projednávané věci nedocnil ten fakt, že odsouzený postupoval v průběhu současného výkonu trestu odnětí svobody víceméně příkladně a na rozdíl od drtivé většiny jiných odsouzených s obdobnou trestní minulostí, s nimiž a jejichž žádostmi o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody se soudy ve své praxi pravidelně setkávají, eliminoval riziko toho, že by se po podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody ocitl bez odborné pomoci a kontroly, neboť si vyjednal dobrovolný nástup do komplexního terapeutického pobytového resocializačního programu akreditovaného Ministerstvem spravedlnosti. Stěžejní otázkou je zde to, zda lze očekávat do budoucna, že odsouzený tentokrát již konečně povede řádný život. Přitom není zřejmé, jak více by měl odsouzený v dalším průběhu výkonu trestu dokládat svou snahu o polepšení, než tak, jak dosud činí. Za popsání stavu věci je krajský soud, a to oproti stanovisku okresního soudu, toho názoru, že podmínky pro podmíněné propuštění odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody lze aktuálně (i přes jeho negativní trestní minulost) přeci jen mít za splněné. Podmíněné propuštění je namístě tehdy, když vzhledem k účelu trestu, který byl již zvažován při jeho ukládání a stanovení výměry, a k dalším okolnostem, které mohou mít v tomto směru význam, je odůvodněn předpoklad, že odsouzený povede na svobodě řádný život a že tu není pro společnost příliš velké riziko recidivy (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 1. 10. 1997, sp. zn. 2 Tzn 82/97). V případě podmíněného propuštění odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody musí pouhá hrozba výkonu zbytku trestu splňovat svou zábrannou funkci a musí u odsouzeného vést k důvodnému předpokladu, že již byl dosavadním výkonem trestu převychován. U odsouzeného lze v rámci jeho nynějšího uvěznění, byť již několikátého, konečně vysledovat určitý vývojový proces vnitřní proměny jeho postojů a známky změn dávajících v současnosti (přes vícečetnost trestné činnosti, za kterou vykonává trest) určitou naději, že v budoucnu by již mohl a měl vést řádný život. Je zřejmé, že z nynějšího výkonu trestu odnětí svobody si vzal ponaučení, udržuje své sociální kontakty, úspěšně započal se svou terapií již uvnitř věznice, chce v ní pokračovat dobrovolně i po případném podmíněném propuštění a počítá i s pobytem mimo své bydliště v komunitním pobytovém zařízení, kde je garantováno jeho ubytování a pro blízkou budoucnost i zaměstnání. Své pracovní návyky odsouzený bez nároku na honorář rozvíjel již ve výkonu trestu, přičemž nebyl nikdy kázeňsky trestán, naopak byl 5krát odměněn.

13. Proto krajský soud rozhodl tak, že zrušil napadené usnesení a sám podle § 88 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku podmíněně propustil odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody specifikovaného ve výroku tohoto usnesení.

14. Zároveň však vzhledem k minulosti odsouzeného podle § 89 odst. 1 tr. zákoníku stanovil zkušební dobu v trvání 3 roků, tedy na samé horní hranici zákonem připuštěného rozpětí, jejíž délka se zde vzhledem k osobě odsouzeného a okolnostem, z nichž vzešlo spáchání jeho trestné činnosti, jeví jako potřebná k tomu, aby mohla být spolehlivě ověřena správnost nynější prognózy o jeho chování při pobytu mimo věznici způsobem nepřidávajícím se zákonu a trvalost nynějších pozitivních trendů v jeho chování, které projevil během výkonu trestu odnětí svobody. Zároveň byl nad odsouzeným vysloven dohled, aby i nad rámec činnosti Oblastní charity Č. K. a po skončení jeho pobytu v komunitním domě bylo odborně dohlíženo na chování odsouzeného Probační a mediační službou České republiky

a byl odborně veden při snaze o dosažení cíle sledovaného zákonem, tedy v daném případě života bez drog a bez páčání protiprávního jednání. Současně byla odsouzenému podle § 89 odst. 2 části věty první za středníkem tr. zákoníku uložena povinnost, aby ve zkušební době podmíněného propuštění s dohledem podle svých sil nahradil škodu, kterou způsobil trestnými činy. Jde konkrétně o způsobení majetkové škody trestnými činy popsány v rozsudku okresního soudu a také v rozsudku krajského soudu, resp. předtím již v rozsudku Zemského soudu v Drážďanech, Spolková republika Německo. I z pohledu subjektů poškozených trestnou činností odsouzeného se aktuálně jeví jako pro ně výhodnější, aby odsouzený absolvoval postpenitenciární péči a současně se zapojil do pracovního procesu poskytujícího mu finanční příjem, z něhož by mohl nahrazovat jím způsobené škody v rozsahu, který bude maximálně odpovídat jeho reálným možnostem. Pokud odsouzený nebude zaviněně plnit uloženou povinnost k náhradě škody nebo nebude vést ve zkušební době řádný život, přistoupí okresní soud (i v průběhu zkušební doby) k rozhodnutí o tom, že vykoná ve věznicí dosud nevykonanou část nepodmíněného trestu odnětí svobody, z něhož byl podmíněně propuštěn. Nyní tedy bude pouze na odsouzeném samotném, aby po podmíněném propuštění s dohledem řádně dostál všem svým povinnostem a důsledně se vyvaroval všeho, čím by mohl zavdat příčinu k opětovnému návratu do výkonu trestu odnětí svobody.

15. Obdobné varování se pojí i s dalším výrokem, jímž byla odsouzenému podle § 89 odst. 2 části věty první před středníkem tr. zákoníku a § 48 odst. 4 písm. b), h) tr. zákoníku uložena povinnost, aby se podrobil resocializačnímu programu v Komunitním domě Sv. D. v S. p. R. akreditovanému Ministerstvem spravedlnosti a k tomuto nastoupil dne 28. 1. 2020 a aby se zdržel požívání omamných a psychotropních látek a na výzvu terapeuta nebo probačního úředníka se podrobil testování na jejich užití. Odsouzený deklaroval svou připravenost podrobit se dobrovolně zmíněnému resocializačnímu programu, který je v jeho případě velmi žádoucí a lze jej kvitovat, nicméně zároveň je třeba, aby nezůstalo u pouhé proklamace odsouzeného. Byla mu proto přímo uložena povinnost, aby se podrobil tomuto resocializačnímu programu, který hodlá dobrovolně absolvovat, a to právě ode dne 28. 1. 2020, který bezprostředně následuje po dni jeho podmíněného propuštění. Soud prvního stupně bude následně ověřovat, zda splnil tuto svou povinnost a skutečně nastoupil do Komunitního domu Sv. D. v S. p. R. V případě jakýchkoli negativních zjištění by pak okresní soud přistoupil k rozhodnutí o tom, že odsouzený bude povinen vykonat zbývající část trestu odnětí svobody ve věznicí.